

SB-0310

First Year B. Com. Examination
March / April – 2011
Financial Accounting

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
F. Y. B. Com.

Name of the Subject :
Financial Accounting

Subject Code No. : 0 3 1 0 Section No. (1, 2,.....): Nil

Seat No. :

Student's Signature

- (૨) પ્રશ્ન નંબર ૧ ફરજિયાત છે.
(૩) પ્રશ્ન નંબર ૨ થી દના ગુણ સરખા છે.
(૪) તમામ જરૂરી ગણતરી દર્શાવો.

૧ (૧) નીચેની માહિતી પરથી માલિકીના ભંડોળોની ગણતરી કરો : ૧૦

કોમ્પ્યુટરની મૂડી	રૂ. ૫૦,૦૦૦
સીડીની મૂડી	રૂ. ૫૦,૦૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચ	રૂ. ૧૦,૦૦૦
પ્રોવિડન્ડ ફંડ	રૂ. ૨૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	રૂ. ૫,૦૦૦
ન.નુ. ખાતું (ઉધાર)	રૂ. ૨,૦૦૦

(૨) ગાર્નર વિ. મુરેનો ચુકાદો ધ્યાનમાં લઈ પેઢીના ચોપડામાં મૂડીતૂટ અંગે જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો :

મૂડી ખાતાં	
સ્નેહ	રૂ. ૧,૧૫,૦૦૦ (જમા)
હેત	રૂ. ૫૩,૦૦૦ (જમા)
પ્રીત	રૂ. ૭૫,૦૦૦ (ઉધાર)
સામાન્ય અનામત	રૂ. ૩૬,૦૦૦

માલ મિલકત નિકાલ ખાતાંની ખોટ રૂ. ૬૦,૦૦૦ છે. પ્રીત નાદાર છે. તેની અંગત મિલકતમાંથી કઈ રકમ મળી શકે નહીં. તેમનું ન.નુ.નું પ્રમાણ ૫:૪:૩ છે.

- (૩) બરોડાના દેવેન્દ્રએ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ નો માલ સુરતના હિતેશને આડતથી વેચાણ મોકલ્યો. ૭૦ ટકા ભાગનો માલ હિતેશે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦માં વેચ્યો. હિતેશને કુલ વેચાણ પર ૫ ટકા કમિશન, વધારામાં પડતરથી વધુ ઉપજેલ રકમ બાદ કુલ કમિશનના ૨૫ ટકા કમિશન આપવાનું છે. હિતેશના કુલ કમિશનની ગણતરી કરો.
- (૪) આજુ, બાજુ અને કાજુ અનુક્રમે ૨:૧:૨ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચે છે. તેઓની મૂડી અનુક્રમે રૂ. ૧૦,૦૦૦, રૂ. ૮,૦૦૦ અને રૂ. ૧૮,૦૦૦ છે. મિલકતો વેચતાં પ્રથમ હપતો રૂ. ૧૭,૦૦૦ ઉપજ્યો. આ હપતાની વહેંચણી મૂડી વધારાની પદ્ધતિએ કરો.
- (૫) તા. ૨૮-૩-૨૦૧૦ના રોજ અમરોલી મુખ્ય ઓફિસે સુરત ખાતે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦નો માલ મોકલ્યો હતો, જે શાખાને તા. ૪-૪-૨૦૧૦ના રોજ મળ્યો હતો. સુરત શાખાએ રોકડ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ તા. ૨૮-૩-૨૦૧૦ના રોજ માલ પેટે મોકલી આપી હતી, જે મુખ્ય ઓફિસને તા. ૫-૪-૨૦૧૦ના રોજ મળી હતી હિસાબી વર્ષ ૩૧મી માર્ચે પૂરું થાય છે. મુખ્ય ઓફિસ તથા શાખાના ચોપડામાં આમનોંધ લખો.

૨ તા. ૧-૪-૨૦૧૦ના રોજ વાપીના વિરલે તેમના એજન્ટ ચીખલીના ચિરાગને ૮,૦૦૦ લિટર ઓઈલ રૂ. ૬,૪૦,૦૦૦ની પડતર કિંમતે આડતથી વેચવા મોકલ્યું. પરંતુ કાયું ભરતિયું ભરતિયાં કિંમત પર ૨૦ ટકા નફો દર્શાવે તે કિંમતે બનાવવામાં આવ્યું છે. વિરલે નીચે મુજબનો ખર્ચ ચુકવ્યો.

નુર રૂ. ૧૦,૦૦૦, વીમો રૂ. ૩૦,૦૦૦

તા. ૧/૪/૨૦૧૦ ના રોજ વિરલે ૫,૦૦,૦૦૦ની ત્રણ માસની મુદતની એક હૂંડી ચિરાગ ઉપર લખી જે તેમણે સ્વીકારીને તરત જ પરત કરી. વિરલે આ હૂંડી તા. ૧/૫/૨૦૧૦ના રોજ ૧૨ ટકાના વાર્ષિક દરે વટાવી.

તા. ૩૦-૯-૨૦૧૦ના રોજ ચિરાગે વેચાણ આંકડો અને તેમની પાસેથી નીકળતી લેણી રકમનો બેન્ક ડ્રાફ્ટ મોકલી આપ્યો. તેમણે વેચાણ આંકડામાં જણાવ્યું કે.

- (૧) તેમણે જકાતના રૂ. ૧૦,૦૦૦, વીમાના રૂ. ૧૦,૦૦૦ અને વેચાણ ખર્ચના રૂ. ૧૫,૬૩૯ ચુકવ્યા.
- (૨) ૪૫ ટકા ઓઈલ ભરતિયા કિંમત પર ૨૫ ટકા નફો ચઢાવીને રોકડેથી વેચ્યું.
- (૩) ૨૫ ટકા ઓઈલ ભરતિયા કિંમત પર ૫૦ ટકા નફો ચઢાવીને રોકેશને વેચ્યું.
- (૪) ૧૦ ટકા ઓઈલ ભરતિયા કિંમત પર ૨૫ ટકા નફો ચઢાવીને વિરલની ભલામણથી અરવિંદને વેચ્યું.
- (૫) ૫ ટકા ઓઈલ પોતાના અંગત વપરાશ માટે ભરતિયા કિંમતે ખરીદી લીધું.
- (૬) ૫ ટકા ઓઈલ નાશ પામ્યું જેનો ૬૦ ટકા દાવો વીમાકંપનીને ચુકવ્યો.
- (૭) લીકેજને કારણે ૫ ટકા ઓઈલને નુકસાન થયું જે સામાન્ય નુકસાન ગણી શકાય.
- (૮) બંને ગ્રાહકો ૭૫ ટકા રકમ ચુકવ્યા પછી નાદાર જાહેર થયા તેમની અંગત મિલકતમાંથી ૭૫ ટકા રકમ વસૂલ કરી શક્યા.

ચિરાગને ૫ ટકા સાદી આડત અને ૨ ટકા આસામી આડત આપવામાં આવે છે.

વળી ચિરાગને આડત, આસામી આડત અને નફાનો ભાગ બાદ કર્યા પછીના થયેલા ચોખ્ખા નફાનો ૧/૮ ભાગ આપવાનો છે.

ઉપરની વિગતો પરથી વિરલના ચોપડામાં આડતમાલ ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

- ૨ સુરતના કિખાની વલસાડમાં શાખા છે. મુખ્ય ઓફિસ તરફથી પડતર વત્તા $૩૩\frac{૧}{૩}$ ટકા પ્રમાણે માલ મોકલાય છે. પરચુરણ ખર્ચા સિવાયના શાખાના ખર્ચા પ્રત્યક્ષ રીતે મુખ્ય ઓફિસ ચુકવે છે. શાખા દ્વારા પરચુરણ ખર્ચ ચુકવાય છે. જે માટે પેટા અનામતની પદ્ધતિએ રૂ. ૪૦૦ની પેટા રોકડ જાળવવાની છૂટ અપાય.

નીચે આપેલી માહિતી પરથી દેવાદાર પદ્ધતિએ શાખા ખાતું બનાવો :

તા. ૧-૪-૨૦૦૮ના રોજની બાકી	રૂ.
હાથ પરનો સ્ટોક (વેચાણ કિંમત)	૪૦,૦૦૦
દેવાદારો	૫,૦૦૦
હાથ પરની પેટા રોકડ	૪૦૦
ફર્નિચર અને ફિક્ચર્સ	૬,૦૦૦
શાખાના લેણદારો	૩,૦૦૦
અગાઉથી ચુકવેલ ભાડું (તા. ૩૦-૬-૨૦૦૮ સુધી)	૪૦૦

તા. ૩૧-૩-૧૦ સુધીના વ્યવહારો :

શાખાને મોકલેલ માલ	૧,૦૦,૦૦૦
શાખાએ કરેલ રોકડ વેચાણ	૭૫,૦૦૦
શાખાએ કરેલ ઉધાર વેચાણ	૫૦,૦૦૦
ઘાલખાધ માંડીવાળેલ	૩૦૦
દેવાદારને આપેલ વટાવ	૬૦૦
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	૩૦,૦૦૦
શાખા દ્વારા રોકડ ખરીદી (મુખ્ય ઓફિસની સૂચનાથી)	૪૦,૦૦૦
લેણદારોને રોકડમાં ચુકવણી	૬,૦૦૦
વર્ષના અંતના લેણદારો	૭,૦૦૦
મુખ્ય ઓફિસ દ્વારા ચુકવણી	
એક વર્ષનું ભાડું (તા. ૧-૭-૨૦૦૮ના રોજ ચુકવ્યા)	૨,૦૦૦
પગાર	૩,૦૦૦
વીમાની ચુકવણી (તા. ૩૦.૬.૧૦ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષમાં)	૪૦૦
શાખાએ કરેલ ચુકવણી (પેટા ખર્ચા)	૨૦૦
તા. ૩૧-૩-૧૦ના રોજ પડતર કિંમતના સ્ટોકની બાકી	૬૫,૦૦૦
ફર્નિચર પર ૧૦ ટકા ઘસારો ગણવાનો છે.	

- ૩ પુષ્પા, નેહા, દીપા અને રાધા ૪:૩:૨:૧ના પ્રમાણમાં નફો નુક્સાન વહેંચી લેતા ભાગીદારો છે. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના રોજ પેટીનું વિસર્જન કરવામાં આવ્યું ત્યારનું પેટીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના રોજનું પાર્ક સરવૈયું

મૂડી દેવા	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
મૂડી ખાતાં :		કાયમી મિલકતો	૪,૪૫,૦૦૦
પુખ્ખા	૨,૮૦,૦૦૦	રોકાણો	૫૭,૦૦૦
નેહા	૨,૧૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૦૦,૦૦૦
દીપા	૧૦,૦૦૦	દેવાદારો : ૭૫,૦૦૦	
અનામત ભંડોળ	૨૦,૦૦૦	બાદ ઘાલખાધ	
કારીગર અકસ્માત		અનામત : ૫,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
વળતર ફંડ	૧૫,૦૦૦	સંયુક્ત જીવનવીમા પોલિસી	૧૩,૦૦૦
રોકાણ વધઘટ ભંડોળ	૭,૦૦૦	રોકડ	૫,૦૦૦
ચૈતાલીની લોન	૨૦,૦૦૦	ન.નુ. ખાતું	૧,૦૦,૦૦૦
પુખ્ખાની લોન	૫૦,૦૦૦	રાધાની મૂડી	૧૦,૦૦૦
ઘસારા ભંડોળ	૪૫,૦૦૦		
લેણદારો	૮૫,૦૦૦		
દેવીહૂંડી	૪૮,૦૦૦		
	૮,૦૦,૦૦૦		૮,૦૦,૦૦૦

વિસર્જન અંગેની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

- (૧) કાયમી મિલકતોના ૨૫ ટકા ઓછા ઉપજ્યા.
- (૨) ૭૦ ટકા સ્ટોકના ૮૦ ટકા ઉપજ્યા જ્યારે બાકીના સ્ટોકના ૨૦ ટકા વધુ ઉપજ્યા.
- (૩) દેવાદારો પાસેથી ચુકતેના હિસાબે રૂ. ૪૦,૦૦૦ વસૂલ થઈ શક્યા.
- (૪) સંયુક્ત જીવનવીમા પોલિસીના રૂ. ૧૧,૦૦૦ ઉપજ્યા.
- (૫) બેન્કમાં વટાવેલી એક લેણીહૂંડી નકરાઈ જેના રૂ. ૧૫,૦૦૦ બેન્કને ચુકવ્યા હૂંડી સ્વીકારનાર પાસેથી કશું જ મળી શક્યું નહીં.
- (૬) એક કામદારને થયેલ અકસ્માત અંગેનો એક દાવો હવે સ્વીકારવામાં આવ્યો અને તે પેટે રૂ. ૫,૦૦૦ ચુકવ્યા.
- (૭) પેઢીએ વિસર્જન ખર્ચ પેટે રૂ. ૧૨,૦૦૦ ચુકવ્યા.
- (૮) બધાજ ભાગીદારોની અંગત મિલકતો અને દેવા નીચે મુજબ હતા :

ભાગીદાર	અંગત મિલકત	અંગત દેવા
પુખ્ખા	૨૫,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
નેહા	૧૫,૦૦૦	૫,૦૦૦
દીપા	૫,૦૦૦	૩,૦૦૦
રાધા	૮,૦૦૦	૩,૦૦૦

રાધા નાદાર જાહેર થઈ.

ભાગીદારી પેઢીના ચોપડે ગાર્નર વિ. મુરેના ચુકાદા પ્રમાણે માલમિલકત નિકાલ ખાતું, ભાગીદારોના મૂડી ખાતાં અને રોકડ ખાતાં તૈયાર કરો તેમજ મૂડીતૂટ વહેંચણી અંગેની ગણતરી અને આમનોંધ લખો.

અથવા

૩ મયુરી અને અંકિતાની પેઢીનું તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૦ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

મૂડી-દેવાં	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
મૂડી ખાતાં :		પાઘડી	૫૦,૦૦૦
મયુરી	૧,૪૦,૦૦૦	જમીન-મકાન	૮૦,૦૦૦
અંકિતા	૧,૦૦,૦૦૦	યંત્રો	૨,૬૦,૦૦૦
મયુરીની લોન	૬૦,૦૦૦	ફર્નિચર	૩૦,૦૦૦
કારીગર અકસ્માત વળતર ફંડ	૭૦,૦૦૦	રોકાણો	૨૦,૦૦૦
લેણદારો	૭૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૨૦,૦૦૦
દેવીહૂંડી	૫૬,૦૦૦	દેવાદારો : ૬૦,૦૦૦	
પ્રોવિડન્ડ ફંડ	૪૪,૦૦૦	બાદ ઘાલખાધ	
ઘસારા ભંડોળ :		અનામત : ૧૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
જમીન-મકાન	૪૦,૦૦૦	રોકડ	૧૫,૦૦૦
યંત્રો	૬૦,૦૦૦	જાહેરાત ઉપલક્ષ ખાતું	૧૫,૦૦૦
ફર્નિચર	૧૦,૦૦૦		
	₹, ૫૦,૦૦૦		₹, ૫૦,૦૦૦

ભાગીદાર નફો નુકસાન મૂડીના પ્રમાણમાં વહેંચતા હતા તે તારીખે પેઢીનો ધંધો શનિ દિ. ખરીદી લેશે. તેવું નક્કી કરવામાં આવ્યું ખરીદીની શરતો નીચે પ્રમાણે હતી :

- (૧) જમીન-મકાન ૨૦ ટકા કરતાં વધુ કિંમતે, ફર્નિચર ૨૫ ટકા ઓછી કિંમતે લેવી.
- (૨) સ્ટોક બજાર કિંમતે લેવા, સ્ટોકની ચોપડે દર્શાવેલી કિંમત બજાર કિંમત કરતાં ૨૦ ટકા વધુ છે.
- (૩) પાઘડીની કિંમત ૨૩,૦૦૦ આંકવામાં આવી.
- (૪) દેવાદારો ૫ ટકા ઘાલખાધ અનામતને આધિન લેવા.
- (૫) એક કામદારને થયેલ અકસ્માત અંગે દાવો પેઢી દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો. તે પેટે રૂ. ૧૦,૦૦૦ ચુકવ્યા.
- (૬) અન્ય મિલકતો (૫,૦૦૦ રોકડ અને રોકાણો સિવાય) તથા તમામ જવાબદારીઓ (મયુરીની લોન સિવાય) ચોપડે દર્શાવેલ કિંમત લઈ લેવી.
- (૭) કંપનીએ ખરીદકિંમત પેટે ૨૫,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો આપ્યો અને બાકીની રકમ રોકડમાં ચુકવી.
- (૮) પેઢીએ વિસર્જન ખર્ચ ૧૭,૦૦૦ ચુકવ્યા.

ભાગીદારોએ રોકાણો રૂ. ૧૦,૦૦૦માં વેચ્યા હતા, અને ૧૩,૦૦૦ ઈક્વિટી શેરો શેરદીઠ રૂ. ૧૨ પ્રમાણે વેચ્યા હતાં.

તૈયાર કરો :

- (૧) માલમિલકત નિકાલ ખાતું
- (૨) ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતાં
- (૩) રોકડ અને બેન્ક ખાતું.

- ૪ શાહ સ્ટીમશીપ કંપની લિ. મહેક નામનું જહાજ ૧-૧-૨૦૧૧ના રોજ સુરતથી મુંબઈ સફરે ઉપડ્યું અને ૧૪-૩-૨૦૧૧ના રોજ મુંબઈથી પાછું ફર્યું. જતી વખતનું અને વળતી વખતનું નુરનું પ્રમાણ ૩:૨ છે. પ્રાઈમેજ નુરના ૨૫ ટકા અને ૧૦ ટકા દલાલી ગણવાની છે. જતી વખતના નુર પર ૨ ટકા અને વળતી વખતના નુર પર ૩ ટકા એક્સ કમિશન ગણેલ છે.
- નીચે આપેલ વિગતો પરથી સફર ખાતું તૈયાર કરો :

	રૂ.
કોલસાનો શરૂનો સ્ટોક	૧૫,૦૦૦
સ્ટોર્સનો શરૂનો સ્ટોક	૧૨,૦૦૦
માલ ચઢાવવા ઉતારવાની મજૂરી (વાર્ષિક)	૫૦,૦૦૦
કેપ્ટનનો પગાર (ત્રિમાસિક)	૩૭,૫૦૦
સ્ટોર્સની ખરીદી	૧૮,૦૦૦
બંદર ખર્ચા (દ્વી માસિક)	૨૫,૦૦૦
બળતણનો છ માસિક વપરાશ	૫૦,૦૦૦
પરચુરણ ખર્ચા	૨૬,૫૦૦
કોલસાની ખરીદી	૪૦,૦૦૦
પેસેન્જરનું ભાડું	૨૫,૦૦૦
ટપાલનું ભાડું	૧૨,૫૦૦
સફર દરમિયાન મળેલ કુલ નુર	૨,૫૦,૦૦૦

અન્ય માહિતી :

- (૧) જહાજના સમારકામ અનામત ખાતે ૧,૮૦,૦૦૦ વાર્ષિક રાખવામાં આવે છે.
- (૨) સફરના અંતે રૂ. ૫,૪૮૦ નો કોલસાનો સ્ટોક અને રૂ. ૭,૨૫૦ સ્ટોર્સનો સ્ટોક હતો.
- (૩) વહાણની મુ.કિ.ના ૨ ટકા લેખે વહાણનો વીમો ઉતારવામાં આવેલ હતો અને નુરના ૨ ટકા લેખે નુરનો વીમો ઉતારાવેલ હતો.
- (૪) વહાણ ૧/૧/૨૦૦૭ના રોજ ખરીદેલું. ઘસારો વાર્ષિક ૨૦ ટકા લેખે ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિએ ગણાય છે. તા. ૧/૧/૨૦૧૧ના રોજ વહાણની ચોપડે કિંમત ૫,૧૨,૦૦૦ છે.
- (૫) મેનેજરને તેનું કમિશન બાદ કર્યા પછીના ચોખ્ખા નફાના ૨૦ ટકા કમિશન આપવાનું છે.
- (૬) વહાણની મૂળકિંમતના ૨ ટકા દલાલી ગણવાની છે.

અથવા

- ૪ ભૂમિ, ધરતી અને પૃથ્વી એક કંપનીના મકાન બાંધકામ માટે સંમત થાય. તેઓએ નફો-નુકસાન અનુક્રમે ૩:૨:૧ના પ્રમાણમાં વહેંચવાનું નક્કી કર્યું તેઓએ તેમના સંયુક્ત બેન્ક ખાતામાં રૂ. ૫,૪૦,૦૦૦ તેમના ન.નુ.ના પ્રમાણમાં જમા કરાવ્યા.

સંયુક્ત બેન્ક ખાતામાંથી ખર્ચા નીચે પ્રમાણે ચુકવેલ છે :

મજૂરી.....	૩,૯૦,૦૦૦
માલસામાન.....	૬,૧૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ.....	૪૦,૦૦૦

આર્કિટેક્ટ ફીના ૩૦,૦૦૦ ભૂમિને ચુકવેલ છે. રૂ. ૫૫,૦૦૦ની કિંમતનું મિક્ચર મશીન ધરતી લાવેલ છે. જ્યારે પૃથ્વી રૂ. ૪૦,૦૦૦નું વાહન લાવેલ છે.

પૂરા થયેલ કામને અંતે વધેલ માલનો સ્ટોક ભૂમિ રૂ. ૨૫,૦૦૦ની કિંમતે લઈ ગઈ. મિક્ચર મશીન રૂ. ૨૦,૦૦૦ની કિંમતે ધરતી લઈ ગઈ છે. વાહન પૃથ્વી રૂ. ૩૦,૦૦૦ની કિંમતે લઈ ગઈ. પ્લાન્ટના રૂ. ૧૦,૦૦૦ ઉપજ્યા.

રૂ. ૯,૦૦,૦૦૦ (કરાર કિંમતના ૭૫ ટકા મુજબ) બેન્ક ડ્રાફ્ટ સ્વરૂપે અને બાકીના ૧૨ ટકાના ડિબેન્ચરના સ્વરૂપમાં મળ્યા હતા. ડિબેન્ચર ૨૦ ટકા ઓછી કિંમતે ભૂમિ ખરીદી લે છે.

ભાગીદારો વચ્ચે હિસાબની પતાવટ થઈ ગયેલ છે. તેમ ધારી સંયુક્ત રાશ ખાતું, સંયુક્ત બેન્ક ખાતું અને ભાગીદારોના મૂડી ખાતાં ચોપડે તૈયાર કરો.

- ૫ એક્સ, વાય અને ઝેડ પ:૩:૨ના પ્રમાણમાં ન.નુ. વહેંચતાં ભાગીદારો છે. તેમણે તા. ૧-૭-૨૦૧૦ના રોજ ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન કરવાનું નક્કી કર્યું તે તારીખ તેમનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

મૂડી-દેવાં	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
મૂડી ખાતાં :		કાયમી મિલકતો	૪,૫૦,૦૦૦
એક્સ	૨,૨૦,૦૦૦	ચાલુ મિલકતો	૧,૪૫,૦૦૦
વાય	૧,૧૧,૦૦૦	રોકડ	૨૦,૦૦૦
ઝેડ	૫૯,૦૦૦		
સામાન્ય અનામત	૩૦,૦૦૦		
એક્સની લોન	૫૦,૦૦૦		
વાયની લોન	૨૫,૦૦૦		
લેણદારો	૭૦,૦૦૦		
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	૫૦,૦૦૦		
	૬,૧૫,૦૦૦		૬,૧૫,૦૦૦

મિલકતોના નીચે મુજબ ઉપજ્યા :

વિગત	તારીખ	સ્થિર મિલકતો	ચાલુ મિલકતો	ખર્ચા
પ્રથમ હપતો	૧/૯/૨૦૧૦	૭૦,૦૦૦	૩૨,૦૦૦	૧,૦૦૦
બીજો હપતો	૧/૧૦/૨૦૧૦	૫૬,૦૦૦	૩૦,૦૦૦	૨,૦૦૦
ત્રીજો હપતો	૧/૧૧/૨૦૧૦	૫૮,૦૦૦	૨૧,૫૦૦	૧,૫૦૦
ચોથો હપતો	૧/૧૨/૨૦૧૦	૧,૧૧,૦૦૦	૭૦,૦૦૦	--
પાંચમો હપતો	૧/૧/૨૦૧૧	૯૮,૪૦૦	૬૪,૬૦૦	--

વધારાની માહિતી :

- (૧) વિસર્જન વખતે આકસ્મિક જવાબદારી રૂ. ૧૦,૦૦૦ અંદાજવામાં આવી અને ત્રીજા હપતા વખતે રૂ. ૮,૦૦૦માં ચુકવી દેવામાં આવી.
- (૨) વિસર્જન ખર્ચ રૂ. ૫,૦૦૦ અંદાજવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ ખરેખર વિસર્જન ખર્ચ રૂ. ૪,૦૦૦ થયો.
- (૩) તા. ૧૫-૧૧-૨૦૧૦ના રોજ પાકતી રૂ. ૧૦,૦૦૦ની એક લેણીહૂંડી વટાવવામાં આવી હતી.

મહત્તમ નુકસાની પદ્ધતિથી રોકડની વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- ૫** જયદીપે કિશોર પાસેથી ૧/૧/૨૦૦૭ના રોજ એક મોટર ભાડે ખરીદ પદ્ધતિથી ખરીદી કરાર અંગેની વિગતો નીચે મુજબ હતી :

- (૧) કરાર પર સહી કરતી વખતે વખતે તા. ૧-૧-૨૦૦૭ના રોજ રૂ. ૨૫,૦૦૦ ચુકવ્યા.
- (૨) વાર્ષિક હપતાઓ નીચે પ્રમાણે ચુકવ્યા.

૩૧/૧૨/૨૦૦૭ના રોજ પ્રથમ હપતો ૪૦,૦૦૦

૩૧/૧૨/૨૦૦૮ના રોજ બીજો હપતો ..... ?

૩૧/૧૨/૨૦૦૯ના રોજ ત્રીજો હપતો ૨૦,૦૦૦

૩૧/૧૨/૨૦૧૦ના રોજ ચોથો હપતો ૧૨,૦૦૦

- (૩) રોકડ કિંમત પૈકી બાકી રકમ પર વાર્ષિક ૨૦ ટકા લેખે વ્યાજ ચુકવવાનું હતું.
- (૪) મોટર પર વાર્ષિક ૧૦ ટકા લેખે ઘટતી બાકીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણવામાં આવેલો હતો.

- (૫) બંને પક્ષકારોના હિસાબો દર વર્ષે ૩૧ ડિસેમ્બરના રોજ પૂરા થાય છે.

તા. ૩૧/૧૨/૨૦૦૮ના રોજ કિશોરના ચોપડામાં નીચે મુજબ આમનોંધ લખવામાં આવી હતી.

વ્યાજ ખાતે ૩. ૧૦,૦૦૦

તે ન.નુ. ખાતે ૧૦,૦૦૦

તૈયાર કરો : જયદીપના ચોપડામાં

- (૧) મોટરનું ખાતું

- (૨) કિશોરનું ખાતું

(૧) કિશોરના ખાતામાં પ્રથમ વર્ષની આમનોંધ લખો.

- ૬** ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ)

- (૧) સફર ખાતું

- (૨) પાકું સરવૈયું તૈયાર કરવાના હેતુઓ

- (૩) આસામી આડત અને સાદી આડત

- (૪) સ્ટોક અને દેવાદારની પદ્ધતિ

- (૫) પ્રમાણસર મૂડીની પદ્ધતિ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) As per the instruction No. 1 of Page No. 1.
  - (2) Question no. 1 is **compulsory**.
  - (3) Question No 2 to 6 carry **equal** marks.
  - (4) Show your necessary calculation.

- 1 (i) Calculate the Owner's finds from following details : **10**
Computer's capital.....	Rs. 50,000
Cd's capital	Rs. 50,000
Preliminary expenses.....	Rs. 10,000
Provident fund.....	Rs. 20,000
General Reserve	Rs. 5,000
P&L a/c (Dr)	Rs. 2,000
- (ii) Pass necessary journal entries relating to deficiency in the books of the firm taking in to consideration Garner V/s Murry's case.
- Capital A/c
Sneh	Rs. 1,15,000 (Cr.)
Het	Rs. 53,000 (Cr)
Preet	Rs. 75,000 (Dr.)
General Reserve A/c.	Rs. 36,000
- Realization loss is Rs. 60,000 preet was declared insolvent and nothing could be recovered from her personal assets. Their profit sharing ratio is 5:4:3.
- (iii) Devendra of Baroda sending a goods of Rs. 1,00,000 to Hitesh of Surat on consignment 70% of the goods were sold by Hitesh for the Rs. 1,00,000.
- Hitesh is entitled to get 5% commission on gross sales plus 25% of any surplus realized above cost price less total commission.
- Calculate the total commission of Hitesh
- (iv) Aaju, Bajju and Kaju are the partners sharing the profit/loss in the ratio of 2:1:2 respectively. Their capital is Rs. 10,000, Rs. 9,000 and Rs. 18,000 respectively. On selling of Assets, the first instalment Rs. 17,000 is received. Distribute this instalment among the partners by surplus capital method.
- (v) The Amroli Head office sent goods worth Rs. 1,00,000 to its Surat branch on March 28, 2010. The branch received these goods on April 4, 2010. Surat branch sent Rs. 1,00,000 to the head office on March 28, 2010 against the goods. The head office received this money on April 5, 2010. The accounting year closed on March 31. Pass the journal entries in the books of head office and branch both.

- 2 On 1st April 2010, Viral of Vapi consigned 8,000 Ltr. Oil costing Rs. 6,40,000 to his agent Chirag of Chikhli but the pro-forma invoice was made out at a figure so as to show a profit of 20% on invoice price. Viral paid the following expenses :
Freight Rs. 10,000, Insurance Rs. 30,000

On 1/4/2010 Viral draw a bill of Rs. 5,00,000 for three month on Chirag, which was immediately returned by the latter, duly accepted Viral discounted this bill in a bank on 1/5/2010 at 12% discount per annum.

He reported in the account sale that

- (i) He paid Rs. 10,000 for octroi, Rs. 10,000 for insurance and Rs. 15,639 selling expenses.
- (ii) 45% oil were sold for cash at 25% profit on invoice price.
- (iii) 25% oil were sold on credit to Rakesh at 50% profit on invoice price.
- (iv) 10% oil were sold to Arvind as per Viral recommendation at 25% profit on invoice price.
- (v) 5% oil purchased by him for his personal use at the invoice price.
- (vi) 5% oil were destroyed in the godown for which the insurance company paid a claim of 60%.
- (vii) 5% oil were damaged due to leakage which is considered as a normal loss.
- (viii) After paying 75% amount both customers' were declared insolvent and 75% could be recovered from their personal assets.

Chirag is entitled to receive a General commission of 5% on sales and 2% del-credere commission on credit sales and Chirag is also entitled to receive 1/8 share of net profit consignment after deducting commission, del-credere commission and share of profit. From the above particulars prepare consignment account in the books of Viral.

OR

- 2 Krishna of Surat has a branch at Valsad. Goods are supplied from the head office at cost plus $33\frac{1}{3}\%$ expenses of the branch except petty expenses are paid directly by the head office. Petty expenses are paid by the branches which are allowed to maintain petty cash balance Rs. 400 on imprest system.

From the following particulars, you are required to prepare branch account accounting to the debtors system

Balance on 1st April 2009	Rs.
Stock in hand at sales price	40,000
Debtors	5,000
Petty cash in hand	400
Furniture and fixtures	6,000
Creditors at branch	3,000
Rent pre-paid (upto 30-6-2009)	400

Transactions for the year ended 31st March 2010 were as follows :

Goods sent to branch	1,00,000
Cash sales at branch	75,000
Credit sales at branch	50,000
Bad debt written off	300
Discount to debtors	600
Cash received from debtors	30,000
Cash purchased by the branch (with permission of the H.O)	40,000
Cash paid to creditors	6,000
Creditors at the end	7,000
Payment made by the head office :	
Rent for one year (paid on 1.7.09)	2,000
Salary	3,000
Insurance paid for the year ending 30-6-10	400
Payments made by the branch : petty expenses ..	200
Balances on 31 st March 2010 (stock at cost)	65,000
Write off 10% depreciation on furniture.	

- 3 Pushpa, Neha, Dipa and Radha are partners sharing profit and losses in the ratio of 4:3:2:1. The balance sheet was as under on 31/3/2011 when the firm was dissolved :

Balance Sheet

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Capital :		Fixed Assets	4,45,000
Pushpa	2,80,000	Investment	57,000
Neha	2,10,000	Stock	1,00,000
Dipa	10,000	Debtors : 75,000	
Reserve fund	20,000	-Bad Debts	
Worker accident compensation fund	15,000	Reserve : <u>5,000</u>	70,000
Investment fluctuation fund	7,000	Joint life policy	13,000
Chaitali's loan	20,000	Cash	5,000
Pushpa's loan	50,000	Profit and loss account	1,00,000
Depreciation fund	45,000	Radha's capital	10,000
Creditors	95,000		
Bills payable	48,000		
	8,00,000		8,00,000

Particulars regarding dissolution were as under :

- (i) Fixed assets realized 25% less.
- (ii) 70% of the stock realized 90% whereas remaining of the stock realized 20% more.
- (iii) Rs. 40,000 could be recovered from the debtors in their full settlement.
- (iv) Joint life policy realized Rs. 11,000
- (v) A bill receivable discounted with the bank was dishonored and Rs. 15,000 was paid to bank no amount was received from the drawee.
- (vi) A claim of compensation for an accident to a worker is not accepted and paid for Rs. 5,000.
- (vii) Dissolution expenses of Rs. 12,000 paid by the firm.
- (viii) Partner's personal assets and liabilities were as under :

<i>Partners</i>	<i>Personal Assets</i>	<i>Personal liabilities</i>
Pushpa	25,000	20,000
Neha	15,000	5,000
Dipa	5,000	3,000
Radha	8,000	3,000

- (ix) Radha was declared insolvent

You are required to prepare Realization account, Partner's Capital Account and cash account according to Garner V/s Murray Decision and also pass the journal entries for distribution of capital deficiency.

OR

- 3 Balance sheet of the firm of Mayuri and Ankita as on 31-12-2010 is as under :

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
Capital		Goodwill	50,000
Myuri	1,40,000	Land and Building	90,000
Ankita	1,00,000	Machinery	2,60,000
Workers accident compensation fund	70,000	Furniture	30,000
Myuri Loan	60,000	Investment	20,000
Creditors	70,000	Stock	1,20,000
Bill payable	56,000	Debtors : 60,000	
Provident fund	44,000	-Bad debts	
Depreciation fund		Reserve : 10,000	50,000
Land and Building	40,000	Cash	15,000
Machinery	60,000	Advertisement	
Furniture	10,000	suspense A/c	15,000
	6,50,000		6,50,000

Partners are sharing profit or loss in the ratio of capital. It was decided that Sunny Ltd. will take over business of the firm on that date. The terms and conditions for purchase of business are as under:

- (i) Land and Building is to be purchased at 20% higher price and furniture at 25% less.
- (ii) Stock to be taken at market price. The book value shown in the B/s is 20% more than the market price.
- (iii) The goodwill is valued at Rs. 23,000
- (iv) A claim of compensation for an accident to a worker is now accepted by firm and paid for Rs. 10,000.
- (v) The debtors are to be taken with a provision of 10% for bad debt reserve.
- (vi) Other assets (except Rs. 5,000 cash and investment) and all liabilities (except Mayuri's loan) to be considered as at book value.
- (vii) Company paid 25,000 equity share each of Rs. 10 for purchase price and remaining amount paid in cash.
- (viii) Dissolution expenses paid by the firm Rs. 17,000.
Partners sold investment at Rs. 10,000 and sold 13,000 equity shares at Rs. 12 each.

Prepare :

- (i) Realization Account
- (ii) Partner's Capital Account
- (iii) Cash/bank account

- 4 Mahek ship of the Shah steamship Co Ltd. commenced voyage from Surat to Bombay on 1/1/2011 and returned from Surat on 14/3/2011. The ratio of freight on out word and inward is 3:2 primage is 25% on freight and brokerage is 10% on freight. Address commission 2% of outward freight and 3% of return freight prepare voyage a/c from the following particulars :

Particulars	Rs.
Opening stock of coal.....	15,000
Opening stock of stores.....	12,000
Wages for loading and unloading good (annual).....	50,000
Caption salary (for three month)	37,500
Purchase of stores	19,000

Port charges (for two month)	25,000
Fual consumed (for six month)	50,000
Sundry expenses	26,500
Purchase of coal	40,000
Passage money	25,000
Mail money	12,500
Total freight received during the voyage	Rs. 2,50,000

Other Information :

- (i) Rs. 1,80,000 is transferred every year to repairs reserve account.
- (ii) Coals of Rs. 5,480 and stores of Rs. 7,250 is in stock at the end of the voyage.
- (iii) The ship was insured at 2% on the original cost price of the ship and the freight was insured at 2%.
- (iv) The ship was purchased on 1/1/2007. Depreciation is charges at 20% per annum on reducing balance method. Value of the ship on 1/1/2011 is Rs. 5,12,000.
- (v) The manager is to be given 20% commission on the net profit after charging such commission.
- (vi) Calculate 2% brokerage on cost price of ship.

OR

- 4 Bhumi, Dharti and Pruthvi agreed to construct a building for a company they decided to share profit or loss in 3:2:1 respectively. They deposited Rs. 5,40,000 in their joint bank account as per their profit sharing ratio expenses were as under.

Amount paid from their joint bank account

Wages	3,90,000
Material	6,10,000
Plant.....	40,000
Architect fee paid by Bhumi	30,000
Mixture machine (brought by Dharti)	55,000
Vehicle (brought by Pruthvi)	40,000

On completion of the work Bhumi took away materials in stock for Rs. 25,000, Dharti took away mixture machine for Rs. 20,000 and Pruthvi took away vehicle for Rs. 30,000 plant realized Rs. 10,000.

Rs. 9,00,000 (being 75% amount on contract price) was received through bank draft and 12% debentures were received for the balance which were purchased by Bhumi at 20% less than its face value.

Prepare joint venture account, joint bank a/c and partners account in the books of the firm assuming that account have been settled among the partners.

- 5 X, Y and Z are partners sharing the profit and loss in to proportion of 5:3:2. They decided dissolve the partnership firm on 1-7-2010. Their balance sheet as on that date is as follows :

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
Capital		Fixed Assets	4,50,000
X	2,20,000	Current Assets	1,45,000
Y	1,11,000	Cash	20,000
Z	59,000		
General Reserve	30,000		
Loan of X	50,000		
Loan of Y	25,000		
Creditors	70,000		
Bank Overdraft	50,000		
	6,15,000		6,15,000

Assets realized as follows :

<i>Particulars</i>	<i>Date</i>	<i>Fixed Assets</i>	<i>Curr. Assets</i>	<i>Expenses</i>
First Installment	1/9/2010	70,000	32,000	1,000
Second installment	1/10/2010	56,000	30,000	2,000
Third installment	1/11/2010	58,000	21,500	1,500
Fourth installment	1/12/2010	1,11,000	70,000	--
Fifth installment	1/1/2011	98,400	64,600	--

Additional Information :

- (i) Contingent liability is estimated at :Rs. 10,000 which is paid for Rs. 8,000 at a time of third installment.
- (ii) Dissolution expenses is estimated at Rs. 5,000 but actual dissolution expenses occurred Rs. 4,000.
- (iii) A bill of Rs. 10,000 to be due on 15-11-2010 was discounted. Prepare a statement showing a piecemeal distribution of cash according to the maximum loss method.

OR

- 5 On 1/1/2007 Jaydeep purchased a motor from Kishor on hire purchase system. Details of the contract were as under :
- (i) Rs. 25,000 paid in 1/1/2007 on signing the contract
  - (ii) Amount installments were paid as under :
    - (a) First installment on 31/12/2007 40,000
    - (b) Second installment on 31/12/2008 ..... ?
    - (c) Third installment on 31/12/2009 20,000
    - (d) Fourth installment on 31/12/2010 12,000
  - (iii) Interest was to be paid at 20% per annum on remaining balance of cash price.
  - (iv) Depreciation on motor was to be written off at 10% per annum as per annum as per written down value method.
  - (v) Accounting year of both the parties ends on 31st December each year.

On 31/12/2008 the following journal entry was passed in the books of Kishor.

Interest Account Dr. 10,000
To profit and loss account 10,000

Prepare :

- (i) In the books of Jaydeep
    - (a) Motor account
    - (b) Kishor account
    - (c) in the books of Kishor journalize the transaction of first year.
- 6 Write short notes : (any **three**)
- (i) Voyage account
  - (ii) Purposes of objective of preparing balance sheet
  - (iii) Del credere commission and general commission
  - (iv) Stock and debtors system
  - (v) Proportionate capital method.